

Най-големият данък на нивите — 0·57 лв. — е приложен само в 4 околии на Царството, две от които — Разград и Силистра — спадат към зоната на отстъпената територия. Със 0·56 лева сж обложени само 3 околии в Царството, едната от тях сжщо спада към отстъпената област.

Общо взето, земите в отстъпената област сж обложени съ високи и най-високия данък, който се практикува в Царството. Това означава, че рентата от тези земи е най-високата.

Сжщо е и съ зеленчуковите градини и ливадите, при всичко че не тук е естествената област на тези угодия. Най-високия данък, съ както сж обложени зеленчуковите градини в Царството, е 3·21 зл. лева, а между това тоя максимум е приложен към 2 от всичко 7 околии на отстъпената област, а никжде нма минимумът, който е 0·55 лв. или по-често срещаният 0·64 лева. Ливадите сж обложени съ минимум 0·28 и максимумът 0·58 лева. Максимумът е приложен само в една околия, и тя спада към областта на отстъпените земи—Варна.

* * *

В началото на настоящата глава ние пресметнахме общата стойност на земеделското производство в отстъпените земи, която възлиза на 76,090,935 зл. лева. По отношение на тая стойност, доходът от наем на земя (безъ дохода от горите) съставя 19·5%.

2. Доходът от скотовъдството

Съгласно съ сведенията, събирани от Финансовото министерство, чистият доход от едрия и дребен добитък се пресметта, както следва:

Едър добитък	Брой	Чистъ доходъ отъ I глава добитък	Обща сума на чистия доходъ
		зл. лева	зл. лева
Крави	44,516	25·60	1,139,610
Волове	69,811	124·20	8,670,526
Биволицы	12,484	51·80	646,671
Биволи	9,917	115·90	1,149,380
Кобили	23,177	20·70	479,764
Коне	37,725	195·80	7,386,555
Всичко	197,630	—	19,472,506
Дребенъ добитък			
Овци	660,580	6·10 ¹⁾	4,029,538
Кози	89,433	10·20	912,217
Свини	11,998	8·10	97,184
Всичко	762,011	—	5,038,939
А Всичко	959,641	—	24,511,445

Въ предходната глава ние дадохме оценката на всички добитък от отстъпените на Ромъния земи. Споредъ нея общата стойност на едрия добитък възлиза на лева 28,952,989, а на дребния — лева 14,188,303 или всичко

¹⁾ Въ оценката е включено и агнето.

43,141,292. Оттукъ следва, че чистият доход от работа и произведение на добитъка, по отношение неговата обща стойност е 69·3% за едрия добитък, 35·5% за дребния и 56·8% общо за всички добитък.

Чистият доход е резултатът от стопанската дейност, която сама по себе, независимо от нейните положителни (печалби) или отрицателни (загуби) резултати, има определена стойност. За народното стопанство тази дейност е по-важна отколкото самия резултат. Тази дейност при експлоатирането на животните е аналогична съ индустриалната дейност на хората въобще. Тя се състои въ преработване на суровите материали посредствомъ трудъ и капиталъ и добиване на стоки. При експлоатирането на добитъка, ний имаме сжщо, както и въ индустрията, сурови материали, които се консумиратъ като храна на добитъка, употребени материали орждия и съоржжения за отгледването и увеличението производителността на добитъка, употребенъ трудъ на отгледвачите на добитъка и пр. Въ резултатът от тази дейност се добива крайното производство—извършената работа от добитъка и добитите животински произведения (вълна, млеко и т. н.). Оценката на тези резултати изразява стойността на животинското производство, която стойност съставя доходът бруто от скотовъдната стопанска дейност на населението.

Тоя доходъ бруто от добитъка на отстъпената на Ромъния област се пресметта, както следва:

Добитък	Брой на добитъка	Единична стойност на дохода	Обща стойност на дохода
		зл. лева	зл. лева
Овни и кочове	41,640	2·30	95,772
Овци	660,580	5·70	3,765,306
Агнета	109,273	4·90	535,438
Пърчове	3,072	0·30	922
Кози	89,433	11·00	983,763
Ярета	13,731	3·70	50,805
Свини	11,998	50·20	602,300
Всичко дребенъ добитък	909,727	—	6,034,306
Крави	44,516	54·90	2,443,928
Телета	37,410	15·80	591,078
Волове	69,811	205·30	14,332,198
Биволицы	12,484	102·00	1,273,368
Малачета	9,474	16·60	157,268
Биволи	9,917	200·60	1,989,350
Кобили	23,177	55·00	1,274,735
Коне	37,725	301·70	11,381,633
Всичко едъръ добитък	244,514	—	33,433,558
А всичко	1,154,241	—	39,467,864

По отношение стойността на добитъка, доходът бруто въобще съставя 91·5%. За едрия добитък това отношение е 115·5%, а за дребния — 42·5%.

3. Рекапитулация на земеделския доходъ бруто

Казаното до тукъ относително доходът от земеделското стопанство на отстъпената